

Antradienį Europos Parlamentas didele balsų dauguma patvirtino teisės aktą, kuris padės apsaugoti ūkininkus ir maisto tiekėjus nuo stambesnių prekybininkų piktnaudžiavimo.

Naujosios taisyklės bus taikomos mažmenininkams, maisto perdirbėjams, didmenininkams, kooperatyvams ir gamintojų organizacijoms, taip pat pavieniams gamintojams. Jos apims maisto produktus, kitus žemės ūkio produktus bei susijusias paslaugas. Tiekėjai suskirstyti į penkias grupes pagal jų metinę apyvartą: iki 2, 10, 50, 150 ir 350 mln. eurų. Taisyklės galios jų santykiams su stambesniais už juos supirkėjais.

Į neleistinos praktikos sąrašą įtraukti:

- pavėluoti mokėjimai tiekėjams už pristatytus produktus (vėliau kaip po 30 dienų už gedžiuosius produktus ir 60 dienų už kitus);
- per vėlai atšaukiami ar keičiami užsakymai (likus mažiau kaip mėnesiui iki numatyto pristatymo);
- tiekėjui keliamas reikalavimas sumokėti už produkto gedimą ar praradimą, kuris atsiranda supirkėjo patalpose ar nuosavybėje;
- supirkėjo atsisakymas sudaryti rašytinę sutartį;
- vienašališkas arba atgaline data supirkėjo atliekamas sutarčių sąlygų keitimas;
- supirkėjo bandymas iš tiekėjo gauti naudos nesuteikiant tinkamos kompensacijos;
- vienašališkai supirkėjo atidedami ar sumažinami mokėjimai, sustabdyta prekyba, akcijų netaikymas ir pan. siekiant gauti geresnes pristatymo sąlygas arba nubausti tiekėją;
- siekis įpareigoti tiekėją sumokėti už prekių saugojimą, manipuliavimą prekėmis ar klientų skundų nagrinėjimą;
- piktnaudžiavimas konfidencialia informacija.

Be to, draudžiama grąžinti tiekėjui neparduotus produktus už juos nesumokėjus, apmokestinti tiekėją už produktų saugojimą bei rodymą, taip pat versti tiekėjus mokėti už produktų reklamą ar nuolaidas, nebent tai nurodyta išankstinėje sutartyje.

Europos Parlamentas ne kartą ragino kovoti su nesąžininga prekybos praktika maisto

tiekimo grandinėje. Europos Komisijos skaičiavimais, žemės ūkio ir maisto perdirbimo srityje veikiančios mažos ir vidutinės įmonės ES per metus praranda 1-2 proc. apyvartos dėl nesąžiningos prekybos.

Šiam teisės aktui pritarė 589 EP nariai, nepritarė 72, o susilaikė 9. Šioje srityje ES lygmens teisės aktas bus taikomas pirmą kartą. Dėl jo jau susitarta su ES Taryba. Valstybės turės numatyti skundų teikimo tvarką ir už nustatytus pažeidimus taikyti nuobaudas.

„Dovydas pagaliau nugalėjo Galijotą. Ūkininkai, maisto gamintojai ir vartotojai bus geriau apsaugoti nuo nesąžiningų stambių prekybininkų veiksmų. Sąžiningumas, sveikesni maisto produktai ir socialinės teisės šiandien nugalėjo“, – džiaugėsi EP pranešėjas Paolo De Castro (Socialistai ir demokratai, Italija).

